

SISTEMATSKI PREGLED - KAKO JE NAŠA TRANZICIJSKA INICIJATIVA?

Sudionici:	svi članovi vaše grupe, to bi bilo idealno
Trajanje:	1 do 3 sata
Što vam sve treba:	ovaj radni list, mjesto za sastanak

Zašto proći ovakav “sistematski pregled”?

Tranzicijski “sistematski pregled” je odličan alat pomoću kojega vaša tranzicijska inicijativa može razmotriti što vam ide dobro, ali i razotkriti što biste mogli poboljšati kako bi svoju inicijativu učinili djelotvornijom. Ovdje je važno napomenuti da ovaj “sistematski pregled” nije nikakv ispit kojega bi trebalo proći ili pasti. Njegova je svrha, zapravo, da u vašoj tranzicijskoj inicijativi zajednički razmotrite razmotri što ste ostvarili tijekom protekle godine. To vas iskustvo može osnažiti zato što se takvim razmatranjima rijetko bavimo - obično se usmjeravamo na iduću novu i uzbudljivu tranzicijsku aktivnost kojom se želimo baviti.

Ovaj “sistematski pregled” osmišljen je kako bi vašoj tranzicijskoj inicijativi pomogao:

- razmotriti stanje u grupi i potaknuti razgovore o tome što dobro funkcionira, što bi se moglo unaprijediti, a što ne funkcionira i treba se mijenjati
- proslaviti vaše jake strane i uspjehe, ali i neuspjehe - jer se i iz njih može puno naučiti
- odrediti područja u kojima ima više posla, koja traže više vještina ili više resursa
- razjasniti naredne primjerene korake – što može podrazumijevati i usmjeravanje na manje aktivnosti

Tranzicijska iskustva iz više različitih sredina, kultura i zemalja pokazala su da imamo 7 temeljnih sastojaka koji tranzicijske inicijative mogu učiniti uspješnima. Za uspješno funkcioniranje inicijative ključna je i unutarnja tranzicija, koja prožima svih sedam sastojaka. Ovaj “sistematski pregled” obuhvaća sve temeljne sastojke koji podržavaju razvoj rastućih, učinkovitih i ugodnih tranzicijskih inicijativa.

Naravno, svaka je tranzicijska inicijativa jedinstvena:

- u njima su osobe različitih osobina i interesa
- razdoblje djelovanja inicijativa je različito
- mogućnosti i izazovi inicijativa se razlikuju, kao i njihova sposobnost za organiziranje javnih događaja radi širenja članstva i osvještavanja u zajednici

Iskustvo mnogih tranzicijskih inicijativa je da korištenje “sistematskog pregleda” otvara mnoštvo pitanja, a ponekad nudi i odgovore. Nemojte se opterećivati ako naiđete na nešto što trenutačno ne radite, a pogotovo nemojte to smatrati svojim neuspjehom. Ovo je razvojna alatka, ne služi za mjerenje postignuća i baš nitko ne očekuje da radite sve što je njom obuhvaćeno. Preporučamo da o onim područjima u kojima imate manje bodova nego što biste željeli svakako razgovarate, jer tako možete povećati djelotvornost svoje tranzicijske inicijative i možda izbjeći buduće probleme.

Uz ovaj “sistematski pregled” pripremili smo i druge resurse i alate koji obuhvaćaju 7 sastojaka i unutarnju tranziciju, a možete ih iskoristiti za potrebe svoje tranzicijske inicijative:

<http://transitionnetwork.org/do-transition/starting-transition/7-essential-ingredients/>

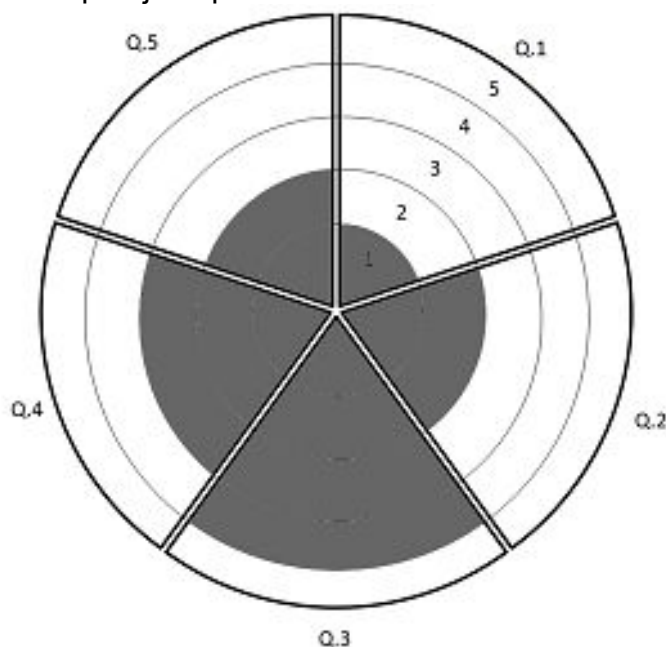
UVOD (nastavak)

Zapamtite, ovo nije ispit i nadamo se da će vam “sistematski pregled” pomoći da proslavite svoja postignuća, umjesto da počnete brinuti o svemu što niste napravili. Niti jedna inicijativa za koju znamo ne bi mogla ostvariti savršen rezultati - a da može mi bismo se zabrinuli!

Postupak...

Podijelite se u manje grupe i zajednički ocijenite svaku izjavu na skali od 1 do 5, gdje 1 znači “ovo uopće ne opisuje našu tranzicijsku inicijativu”, a 5 znači “ovo je tako za nas i stvarno smo dobri u tome”. Nemojte se dugo zadržavati - ako se pitanje ne odnosi na vas ili vam nema smisla, preskočite ga. Ako se ne možete usaglasiti oko zajedničke ocjene, izračunajte prosjek ili na dijagram ucrtajte raspon. Podsjetite se da su razgovori koje pritom vodite važniji od velikog broja bodova, pa i od bilo kakvih rezultata! Primijetite što vas je sve iznenadilo i oko kojeg dijela dijagrama se niste mogli složiti. Ispitivanje razloga zbog kojih ste došli do određenog rezultata može vam dati zanimljive i važne uvide o tranziciji ili o tome kako vaša funkcionira vaša tranzicijska inicijativa.

Zatim ispunite dijagram tako da 5 označite na vanjskom rubu a 1 u središtu, na pravcu za svaku izjavu. Počnite na vrhu za izjavu broj 1, a zatim označite za izjavu broj 2, 3, 4, itd. u smjeru kazaljke na satu. Ponovite postupak za svako od 9 područja. Na kraju ćete za svako područje dobiti dijagram koji izgleda otprilike kao primjer ispod.

Ovaj “dijagnostički postupak” možete povremeno ponavljati, na primjer jednom godišnje, te uspoređivati svoje rezultate. Teško je mjeriti ili ocjenjivati tranziciju, a ovo je možda jedan od načina. Slobodno dodajte i druge izjave za koje smatrate da bi vam mogle pomoći u procjeni kako funkcionirate. Pretvorite to u zabavu. Svoje rezultate možete upisati u svoj profil na web stranici organizacije Transition Network ovdje: <https://transitionnetwork.org/do-transition/healthcheck/>

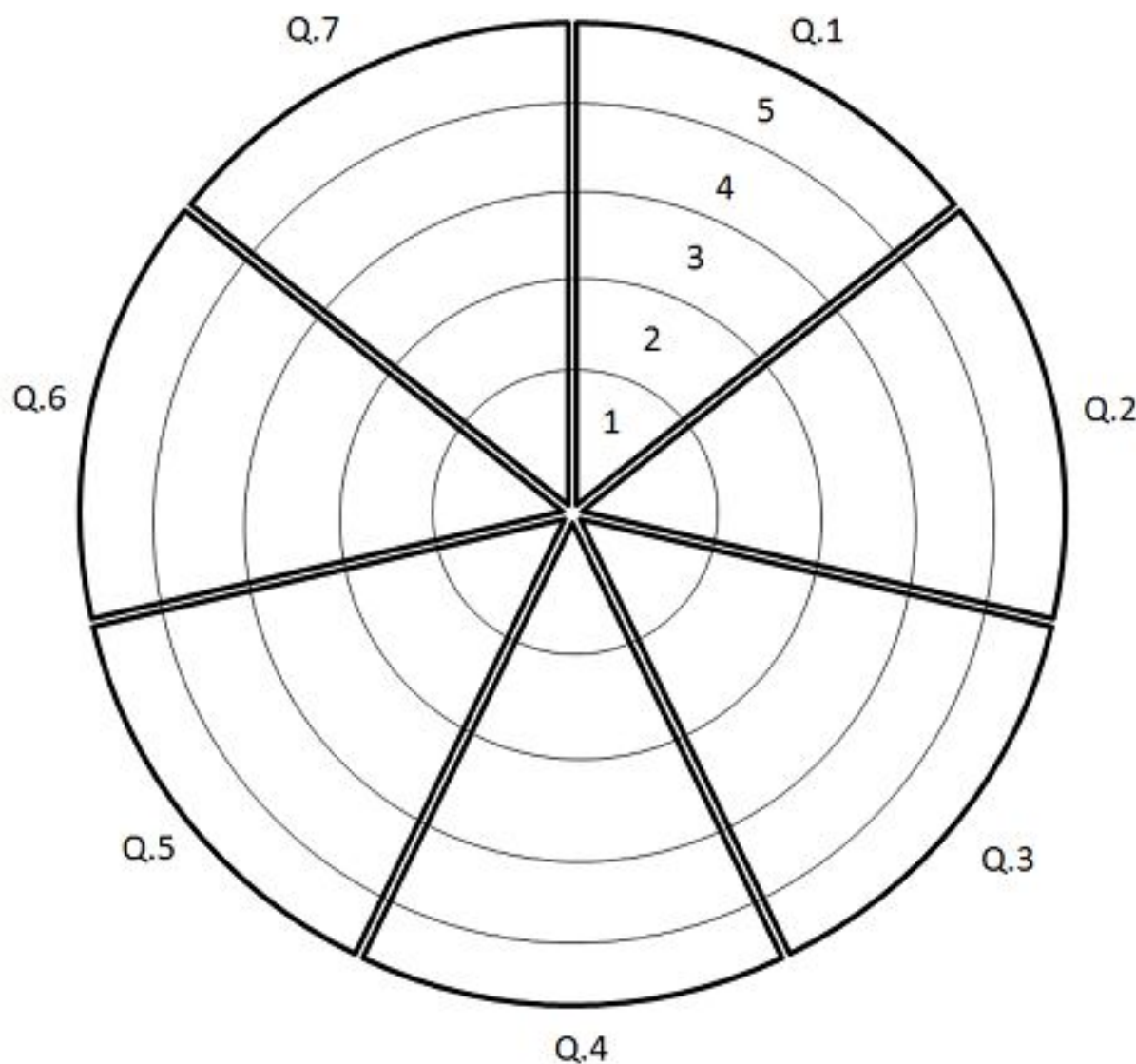
Tako možete pratiti svoj napredak, a Transition Network tako može odrediti koje su potrebe tranzicijskih inicijativa te razviti nova sredstva za njihovu podršku.

AKTIVNOST

1) Kako pokrenuti tranziciju: razvoj pokretačke grupe

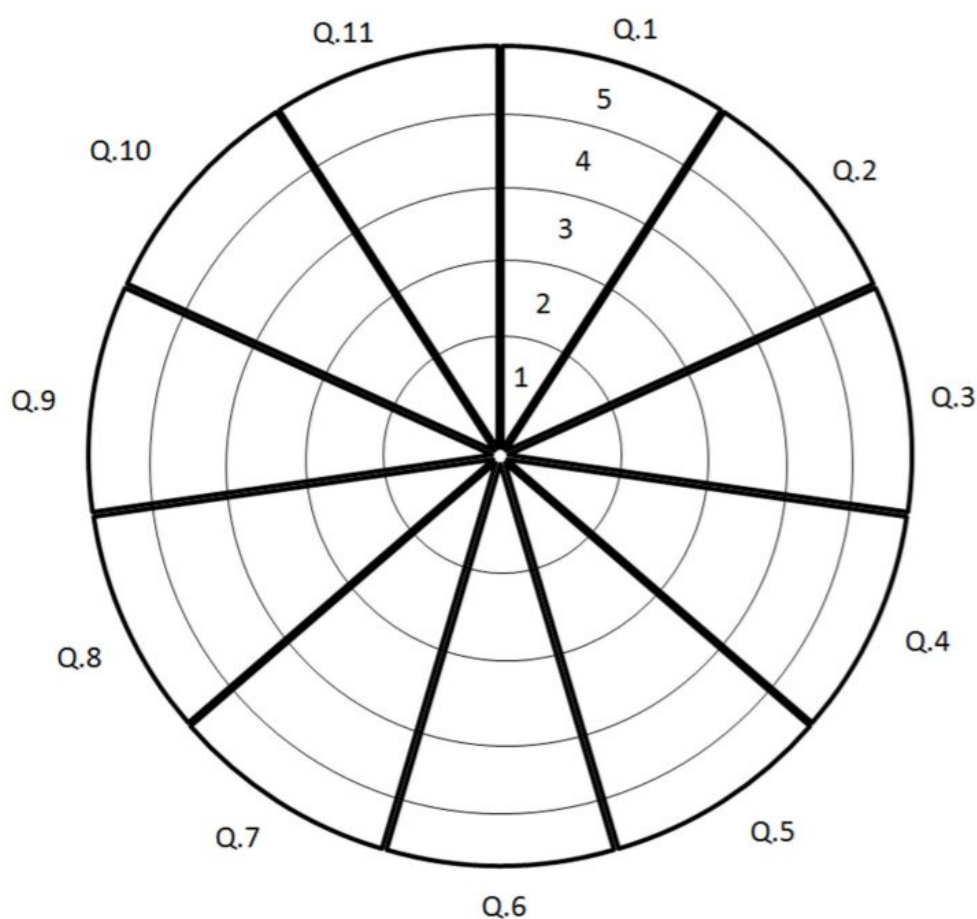
1. Naša pokretačka / uža grupa ima između 4 i 15 članova.
2. U našoj inicijativi postoji zajedničko razumijevanje o tome što je tranzicija i zašto je potrebna.
3. Naša inicijativa se prijavila na web stranicu Transition Networka ili Tranzicijskom središtu za Hrvatsku.
4. Povezali smo se s obližnjim tranzicijskim inicijativama.
5. Raspravili smo o geografskom području našeg djelovanja i ono je idealne veličine za rad.
6. Svjesni smo mogućnosti i izazova rada na tranziciji u našoj zajednici.
7. Najmanje jedna osoba u našoj inicijativi produbila je znanje o tranziciji pohađanjem obuke, čitanjem knjiga ili proučavanjem web stranica.

AKTIVNOST

2) Zdrava grupa

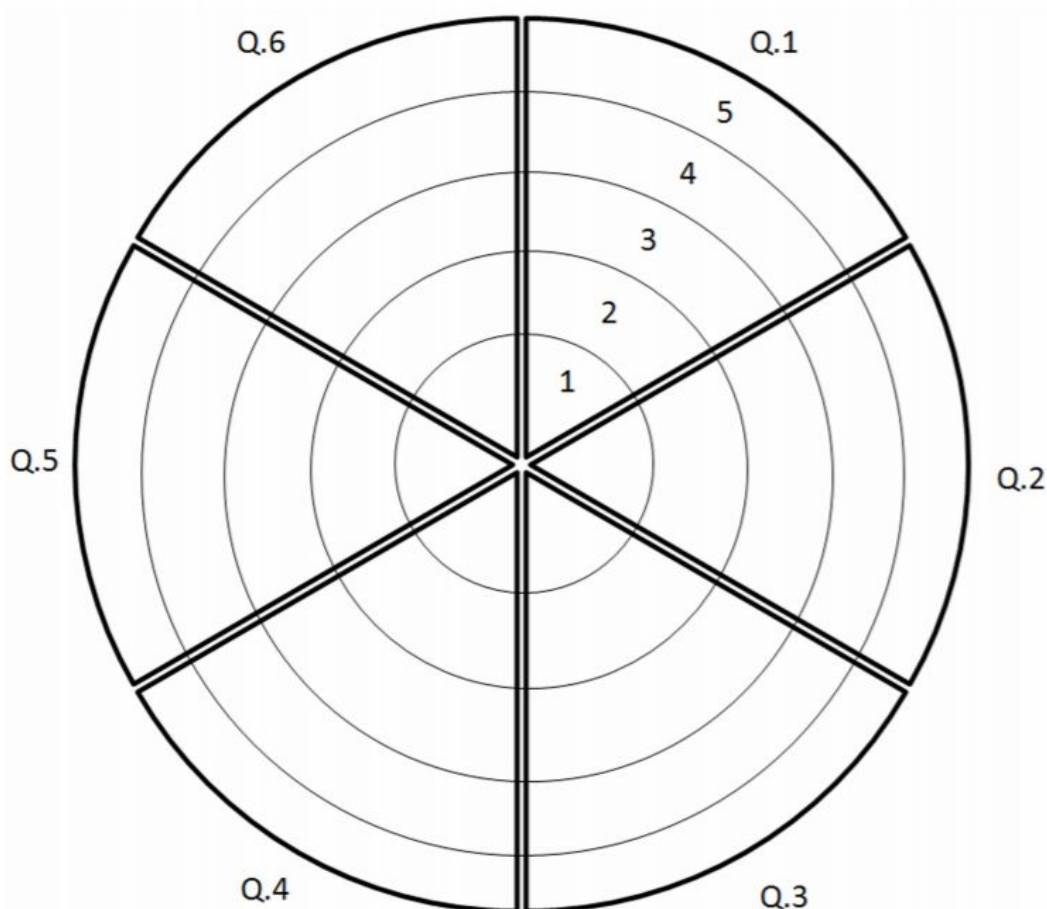
1. Naša tranzicijska inicijativa ima dogovorenu jasnu svrhu i ciljeve.
2. Naša grupa ostvaruje dogovorene ciljeve.
3. Članovima su jasne njihove odgovornosti i uloge.
4. Imamo dogovoren kodeks ponašanja (načela suradnje ili način rada)
5. Imamo jasan i usuglašen postupak za donošenje odluka, njihovo bilježenje i provođenje.
6. Naši sastanci su učinkoviti, imaju jasan dnevni red, otvorenu raspravu i bilješke.
7. Na sastancima razgovaramo o tome kako se naša suradnja odvija.
8. Razmotrili smo kako ćemo facilitirati ili voditi naše sastanke.
9. Raspravili smo i dogovorili kako u našoj inicijativi funkcionira moć i vodstvo.
10. Imamo postupak za pridruživanje novih članova, kao i za izlazak postojećih članova iz grupe.
11. Uspješno razrješavamo nesuglasice i sukobe kada ih bude.

AKTIVNOST

3) Vizija

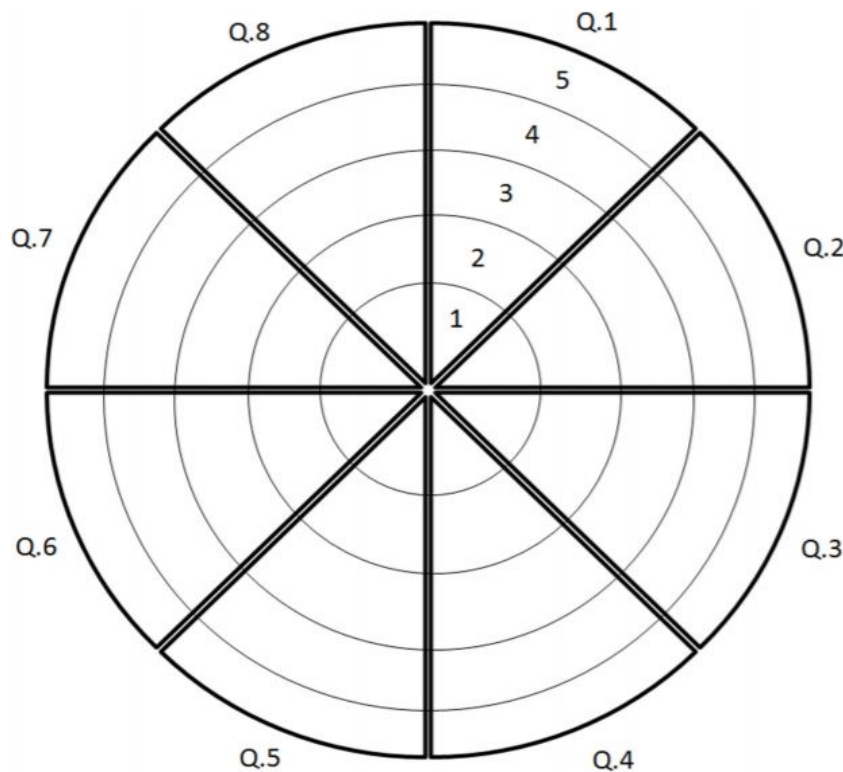
1. Imamo zajedničko razumijevanje globalnih problema kao što su iscrpljivanje neobnovljivih resursa, onečišćenje okoliša, nejednakosti u društvu i ekonomska osiromašenost zbog kojih je potrebno stvoriti novu viziju budućnosti.
2. Naša tranzicijska inicijativa ima zajedničku viziju naše zajednice u budućnosti.
3. Naša vizija je pozitivna, inspirirajuća i ostvariva.
4. Istražili smo i naučili kako uskladiti različite vizije i raditi na njihovom ostvarivanju.
5. *[Napredno]* U stanju smo uravnotežiti potrebu za planiranjem stvaranja pozitivne budućnost s dovoljno fleksibilnosti za suočavanje s nepoznatim.
6. *[Napredno]* Uključili smo našu zajednicu u razvoj pozitivne vizije budućnosti.

AKTIVNOST

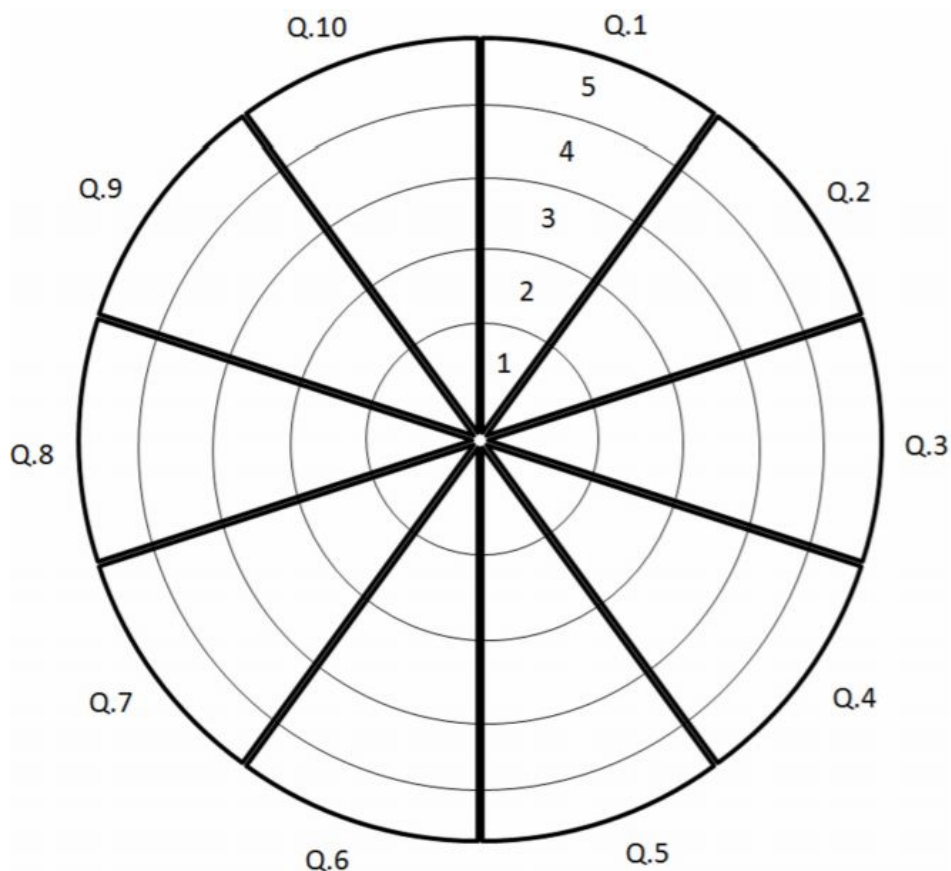
4) Uključivanje zajednice

1. Razumijemo tko je sve u našoj zajednici i na koji način možemo s njima dobro komunicirati i uključivati ih u našu inicijativu ili projekte.
2. Trudimo se doznati i oslušivati što je važno raznim ljudima u našoj zajednici.
3. Razumijemo aktualne lokalne probleme i na njih primjenjujemo tranzicijski pristup.
4. Koristimo različite načine za osvještavanje i angažiranje zajednice (a) za ljude u različitim fazama osobnih promjena, (b) za osobe različitih demografskih skupina i kultura, (c) za različite teme, (d) za osobe koje se angažiraju glavom, srcem i rukama.
5. Znamo organizirati događaje koji su ugodni, inspirirajući, povezujući i participativni.
6. Za motiviranje i uključivanje ljudi komuniciramo kako dobrotvorne poruke (o koristi za društvo i okoliš), tako i poruke usmjerene na osobne interese (o koristi koja je praktična i osobna).
7. Koristili smo Open Space i / ili slične procese za uključivanje ideja i ljudi iz lokalne zajednice.
8. Svoje događaje i projekte promoviramo i najavljujemo putem relevantnih lokalnih medija.

5) Mreže i partnerstva

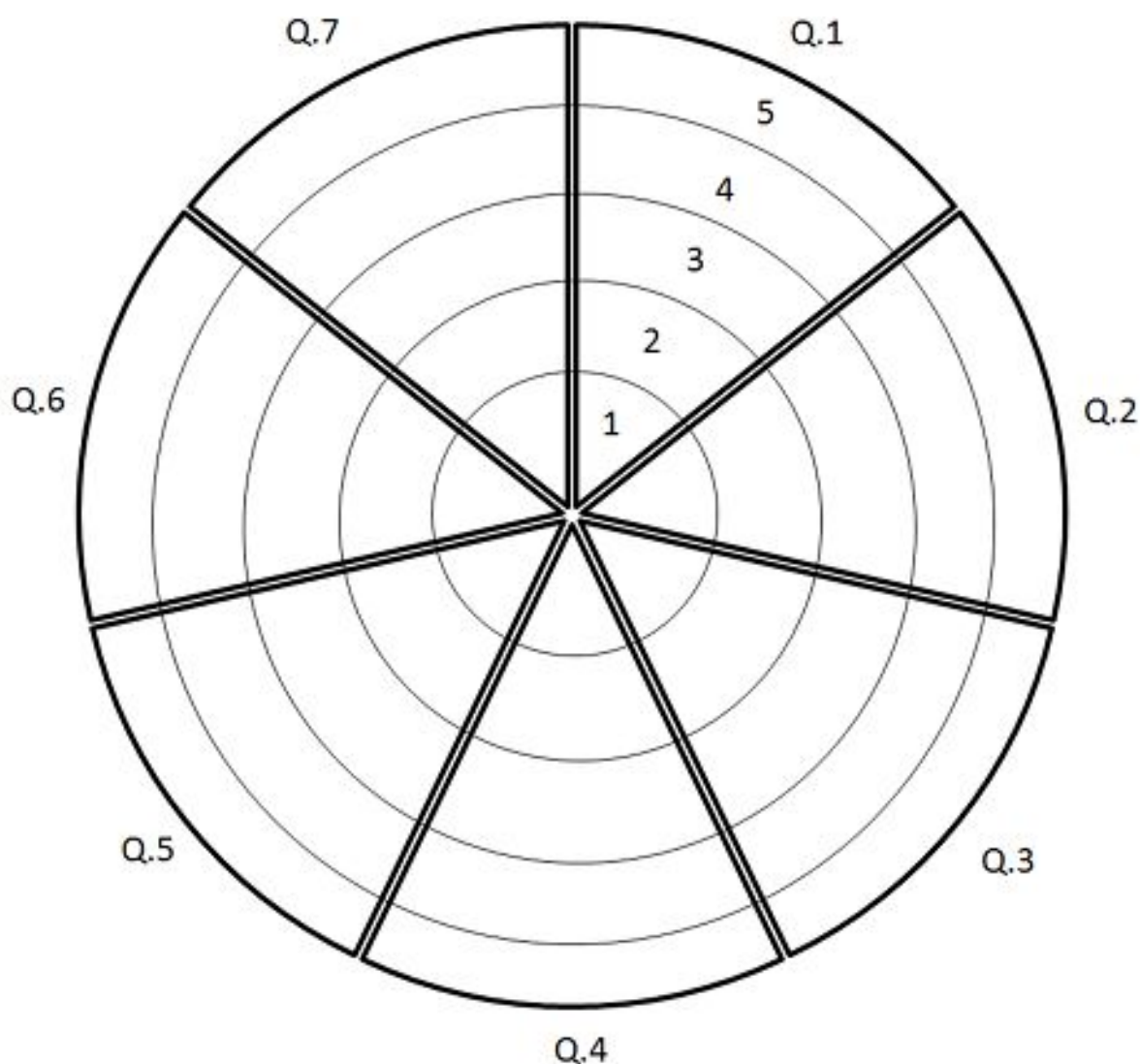
1. Povezali smo se ključnim lokalnim organizacijama kao što su škole, poduzeća, zemljoposjednici, udruge i građanske inicijative.
2. Razmotrili smo s kime želimo uspostaviti partnersku suradnju i radi čega.
3. Trudimo se surađivati s drugim skupinama i organizacijama.
4. Uspostavili smo kontakt s lokalnim vlastima.
5. Neki od članova tranzicijske inicijative dugogodišnji su stanovnici naše zajednice.
6. Druge inicijative i organizacija doživljavaju nas kao pozitivne i spremne na suradnju i pomoć.
7. Povezali smo se s različitim skupinama u našoj zajednici (prema prihodima, porijeklu, životnoj dobi).
8. Uspješno smo riješili poteškoće u odnosima s drugim inicijativama i organizacijama (ako ih je bilo)
9. *[Napredno]* Imamo strateški plan za umrežavanje i partnerstva.
10. *[Napredno]* Promoviramo djelovanje drugih inicijativa i organizacija u našoj zajednici.

AKTIVNOST

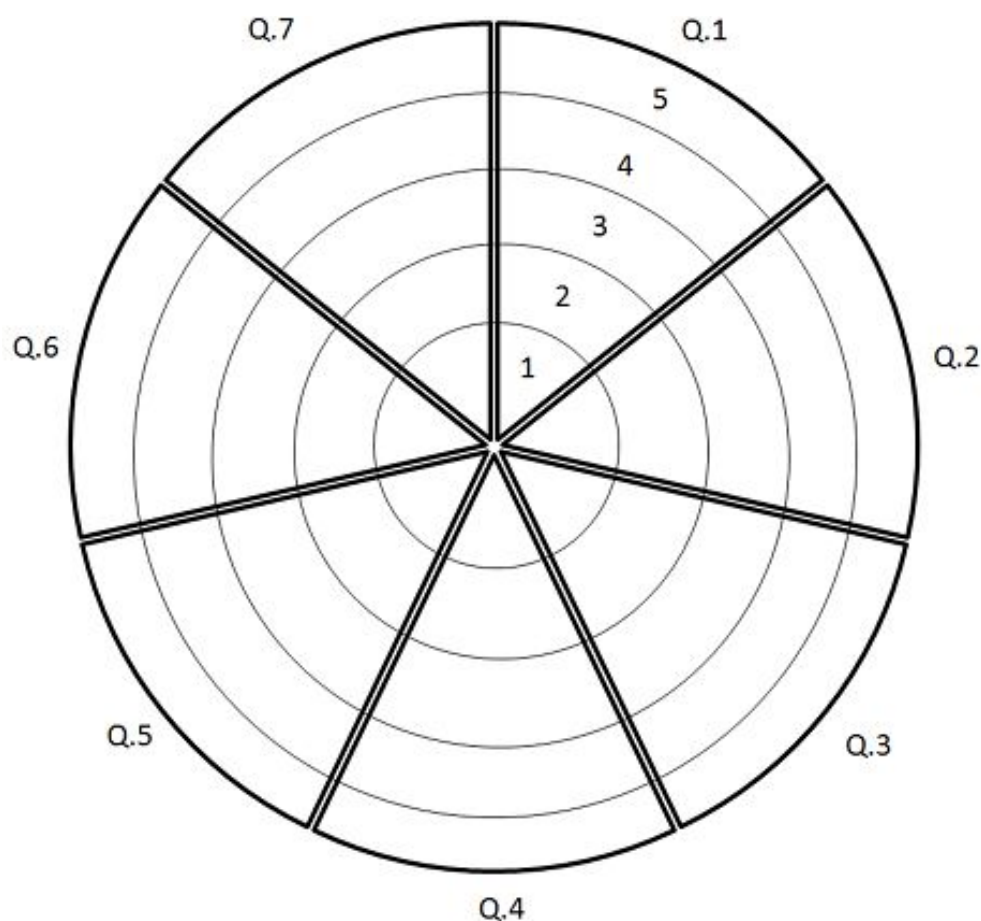
6) Retrospektive i proslave

1. O svojim postignućima izvještavamo svoje članove i volontere, širu zajednicu i ostale dionike.
2. Odvajamo si vrijeme za proslave naših postignuća.
3. Družimo se.
4. Odvajamo vrijeme za učenje i evaluaciju svega što radimo.
5. Otvoreni smo za suradnju i učenje od osoba koje nisu članovi naše inicijative ili mreže.
6. Uspostavili smo sustav praćenja i procjenjivanja našeg funkcioniranja, a prema onome što iz njega naučimo prilagođavamo našu strategiju.
7. Kreativno pristupamo eksperimentiranju i učenju na pogreškama.

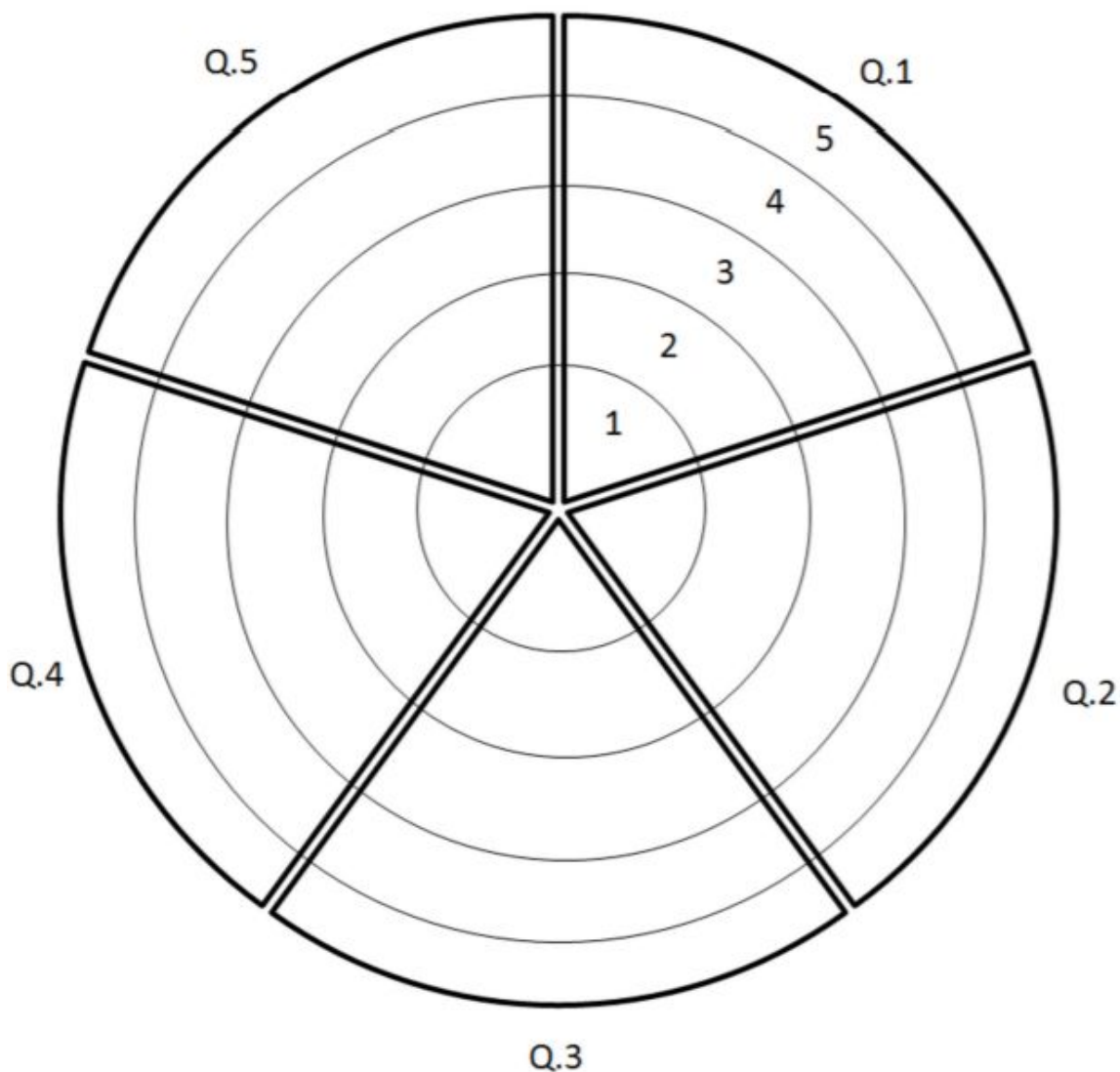
7) Praktični projekti

1. Organiziramo niz praktičnih projekata koji su korisni za lokalnu zajednicu.
2. Naši projekti su relevantni i pristupačni korisnicima niskih primanja, invalidima ili pripadnicima različitih kultura.
3. Aktivno poduzimamo mjere za smanjivanje prepreka uključivanju u rad naše inicijative (npr. uključivanjem ljudi u osmišljavanje projekata, osiguravanjem inkluzivne komunikacije, pristupom financiranju i uslugama, itd.).
4. Naši projekti imaju prikladnu pravnu i upravljačku strukturu i jasne su nam naše zakonske odgovornosti.
5. Posjedujemo znanja i vještine za učinkovito upravljanje i izvedbu naših projekata.
6. Znamo tko u lokalnoj zajednici ima određena stručna znanja i kako dobiti pomoć od njih.
7. [Napredno] Projekti i poduzeća što smo ih pokrenuli otvaraju radna mjesta za lokalne stanovnike.

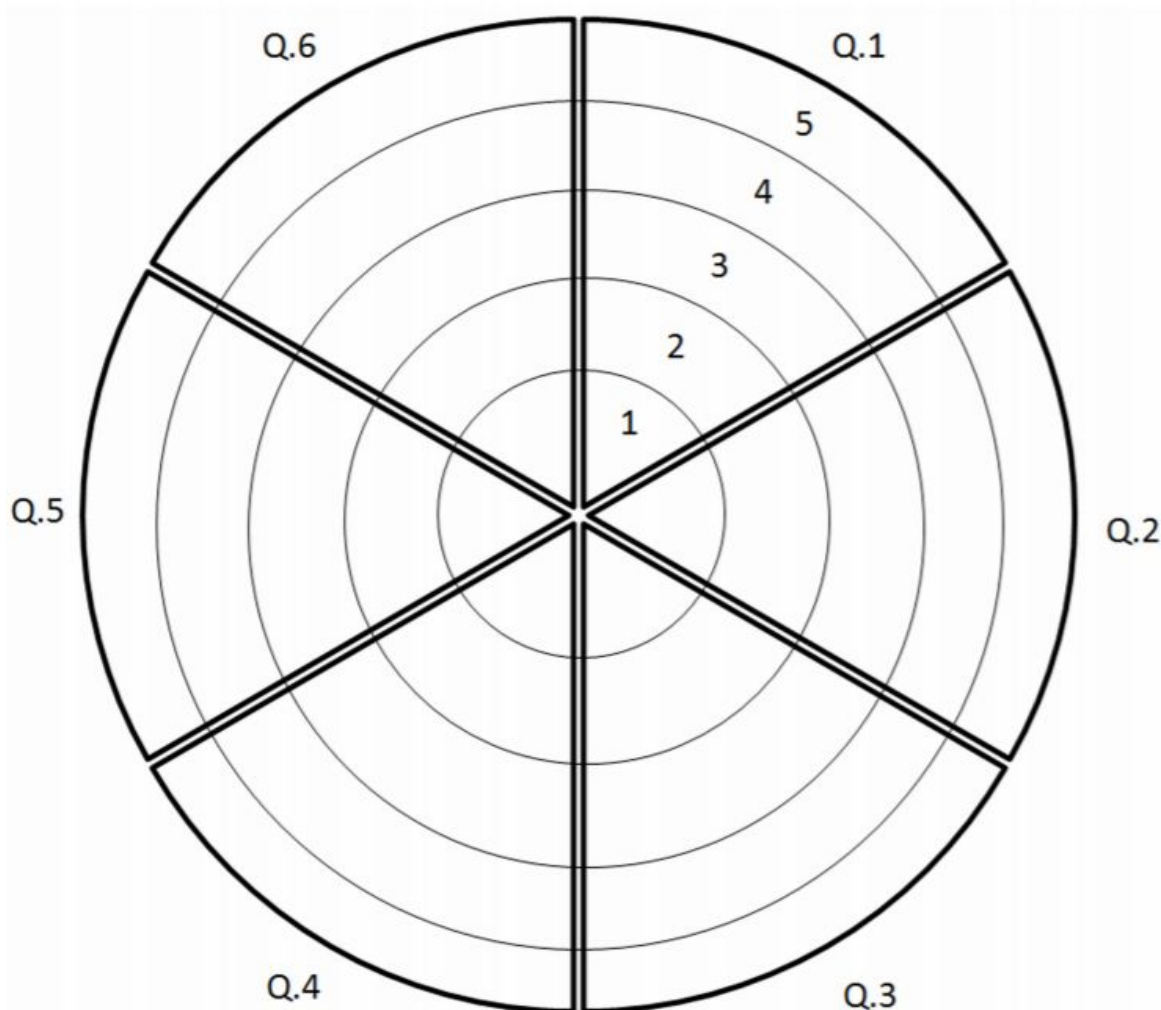
8) Unutarnja tranzicija

1. Svjesni smo emocionalnog značenja i dubine problema s kojima se tranzicija bavi i znamo kako raditi s njima.
2. Redovito pratimo, kao osobe i kao grupa, našu osobnu otpornost i rizik od izgaranja u radu.
3. Razumijemo potrebu za unutarnjim i izvanjskim vještinama u tranziciji, a unutarnju dimenziju znamo uklopiti tako da bude pristupačna.
4. Uspostavili smo sustav za podršku kako sebi, tako i drugima koji su uključeni u tranziciju (jedan na jedan ili grupno).
5. U našoj tranzicijskoj inicijativi odvajamo vrijeme za izgradnju povjerenja i razvoj naših odnosa.

9) Uključenost u pokret

1. Učimo od drugih koji su uključeni u tranzicijski pokret.
2. Uspostavili smo komunikaciju s našim područnim ili nacionalnim tranzicijskim središtem i /ili organizacijom Transition Network.
3. Mi dijelimo svoja znanja i iskustva kada napravimo nešto iz čega bi i druge tranzicijske inicijative mogle nešto naučiti.
4. Sudjelujemo na konferencijama ili događajima (ili webinarima i seminarima) koje organizira naše područno ili nacionalno tranzicijsko središte ili organizacija Transition Network.
5. Redovito ažuriramo svoj profil i kontakt podatke na web stranici organizacije Transition Network.
6. Svi naši članovi prijavljeni su na email newsletter organizacije Transition Network.

Kraj!